

VALERIA SECIU: Monahova

Din bogata și atât de rar jucată dramaturgie gorkiană a răscruicii istorice a secolului, niciună nu s-a oferit, în stagiuinea trecută, grație unui promițător talent regizoral, premiera *Barbarilor*. Cu toată impresia de țesătură ibseniană, drama se individualizează puternic și surprinde existențele chinuite ale unor veleitari ai trăirii firești. Există, însă, un personaj care, prin forța dramatismului său, rezumă nu numai o dimensiune a epocii, ci și un întreg interes literar: Monahova. Este o madame Bovary a stepei. Și dacă spectacolul Teatrului „Nottara“ a constituit un moment de interes al stagiuinii, cu siguranță, faptul să aibă datorat și interpretei acestui rol, Valeria Seciu. Într-un loc unde nu se întâmplă nimic, romanțioasa Monahova înțelege după idealul unei iubiri de roman-foileton, trecând drept excentrică printre burghezii uitatului târg. Valeria Seciu înțelege sfîșirea susfletească a eroinei și aspirațiile ei nerealizabile, căci goana ei după himera elevației nu poate rupe din cercul sufocant al vieții materiale. Această dramă a adineirii conflictului dintre ea și ceilalți, prin deghizamentul livresc al comportamentului, relevă la Valeria Seciu arta integrării personajului în lumea relațională a piesei. Sosirea lui Cerkui și a celorlalți, cu aerul că descind de pe altă planetă în primitivismul provinciei, lărgește orizontul himeriei al Monahovei, ei reprezentând concretețea unor tipuri plăimătute pînă atunci doar imaginativ. Actrița potențiază această exaltare a personajului la contactul cu o lume care, structural, îi este refuzată. Jocul ei are concentrări dureroase, căci, în perfectă înțelegere a sensurilor textului, Monahova experimentează gestica și sentimentele eroinelor îndrăgite, dorind aprinderea unei pasiuni devoratoare, comparabilă cu cele din lecturile îndelungi. Interesant, însă — potrivit nuanțelor Valeriei Seciu — că Monahova radiază, totuși, o umanitate fierbinținte, lasă să i se întrezărească, cu accent puternic, fondul luminos al ființei. Substituirea realității printr-un plan de viațuire

mult superior datelor imediate, îndelunga epuizare nervoasă, sub masca ceremoniei sentimentale, duce iremediabil la tragicul eșec. Stingerea Monahovei astăzi la actrița Valeria Seciu un lirism de cea mai autentică fibră emoțională. Permanenta senzație de frustrare în dreptul sacru la felicire, prin raporturi oneste, dă Monahovei personalitate, certificând deplin personajul de teatru. Valeria Seciu se vădă, și de această dată, cu aleasa ei facultate a fideliității față de sensul literar, o actriță de înaltă disciplină intelectuală.

Ionuț Niculescu